

Vår referens
2616388

Vårt datum
2025-04-15

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remiss@regeringskansliet.se

Vår handläggare
Glimstedt Christina (agj75) GN-C

Er referens
Patrik Brodd

Ert datum
2025-01-16

Er handläggare

Ringhals AB - Remissvar avseende delbetänkandet SOU 2025:7 Ny kärnkraft i Sverige - effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter (Dnr: KN2024/01912)

Ringhals AB ("**Ringhals**") tackar för möjligheten att få inkomma med synpunkter på rubricerade delbetänkande ("**Delbetänkandet**") och lämnar följande kommentarer på detsamma.

Ringhals ansluter sig till Vattenfall AB:s ("**Vattenfall**") yttrande avseende Delbetänkandet. Härutöver vill Ringhals framhålla följande.

Befintlig kärnteknisk verksamhet behöver beaktas

Ringhals noterar att Delbetänkandet i enlighet med kommittédirektivet tar sikte på nya kärnkraftsreaktorer. Vid utarbetande av kommande proposition bör därför särskild värdering göras av förslagets påverkan på befintlig kärnteknisk verksamhet såsom kärnkraftsreaktorer i drift och under avveckling samt anläggningar för lagring av kärnavfall.

Övergripande kommentar

Ringhals är mycket positiv till ansatsen att tydligare separera tillståndsprövning enligt lag om kärnteknisk verksamhet ("**KTL**") respektive miljöbalken ("**MB**"). En sådan uppdelning bör dock arbetas fram utifrån lagarnas ursprungliga syften snarare än t.ex. myndighetskompetens.

Om särskilt KTL:s syfte förtydligas, men i enlighet med nuvarande KTL, borde en uppdelning mellan provning enligt KTL och MB tydligare falla ut avseende kärnteknisk verksamhet. De idag gällande grundläggande bestämmelserna i KTL har fokus på säkerställandet av den tekniska konstruktionens och organisationens tillräcklighet enligt bl.a. följande:

"3 § KTL Kärnteknisk verksamhet ska bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses (...)"

"4 § KTL Säkerheten vid kärnteknisk verksamhet ska upprätthållas genom att de åtgärder vidtas som krävs för att

1. förebygga fel i utrustning (...)
2. i ett tidigt skede (...)"

Ringhals menar dock att KTL:s grundläggande fundament enligt ovan tenderat att något urholkas de senaste åren, måhända beroende på Strålsäkerhetsmyndighetens ("**SSM**") gedigna kompetens överlag avseende joniserande strålningens påverkan på människa och miljö samt på att Kärntekniklagutredningen i SOU 2019:16 föreslog en syftesparagraf i KTL innebärande att miljörättslig provning tas in i KTL. I nämnd paragraf anges att kärnteknisk verksamhet ska bedrivas så "att människors hälsa och miljön skyddas mot skadlig verkan av joniserande strålning (...)"

Kopia till:

Papperskopia: Arkivet

Elektroniskt: Tf. vd, CNT, CND, CNU, CNR, CNQ, CNS, CNC, CNK, CNH, CNG, CNL, Presschef och Bolagsjurist.

Ringhals AB

Adress: 43285 Väröbacka • Besök: Ringhals
Telefon: +46 340 66 70 00 • Fax: +46 340 66 51 84 • E-post: ringhals@vattenfall.com
Org.nr 556558-7036 • www.vattenfall.se/ringhals

2616388

I linje med ovan för branschen bekymmersamma och potentiellt kostsamma utveckling noterar Ringhals att det i Delbetänkandet föreslås att frågor om miljömässig påverkan på människa och miljö av joniserande strålning från aktuell verksamhet ska avgöras inom ramen för prövning enligt KTL. Som förstås ser Ringhals nackdelar med ett sådant förslag.

Den föreslagna separationen mellan KTL och MB är även problematisk i ljuset av att viss miljöprövning blir del av SSM:s prövning i samband med tillståndsbeslutet enligt KTL. Det innebär att Århuskonventionen ger möjlighet till överklagande av tillstånd enligt KTL utifrån miljömässiga aspekter medan prövning enligt KTL borde vara en fråga mellan expertmyndigheten och den (blivande) kärntekniska tillståndshavaren.

En överklagandemöjlighet avseende miljöaspekter enligt ovan kan vidare innebära risk för tidsutdräkt och fördyrningar för (blivande) tillståndshavaren och dessutom försvåras av den sekretess som behöver omgärda delar av prövningen enligt KTL.

Ny lag om principbeslut

Regeringens principbeslut föreslås vara en förutsättning för att få vissa tillstånd enligt KTL och MB framgent (se 3 § i föreslagen ny lag om principbeslut för vissa verksamheter). Ringhals ifrågasätter om principbeslut är ändamålsenligt för all kärnteknisk verksamhet som inte uttryckligen föreslås undantas enligt Delbetänkandet, såsom t.ex. då fråga är om effekthöjning eller större förändringar av avfallsverksamhet vid befintliga kärnkraftverk.

SSM blir beslutande instans för tillstånd enligt KTL

Ringhals ser positivt på att SSM framdeles blir tillståndsgivande myndighet inom ramen för KTL. Under förutsättning av att prövningen enligt KTL renodlas enligt vad som anförts ovan och särskiljs från prövningen enligt MB bör det gå att finna en väg för att möjliggöra detta.

Var går gränsen för kärnteknisk verksamhet?

Ringhals vill särskilt tydliggöra att Ringhals är enig med Vattenfall i det som framgår av Vattenfalls yttrande i andra stycket på sidan 11 och som föreslås åskådliggöras genom ett förtydligande av 3a § KTL. Det bör framgå av lag att det är först då t.ex. komponenter installeras i den kärntekniska anläggningen som det blir fråga om kärnteknisk verksamhet. En annan ordning skulle innebära stora fördyrningar för branschen och en ändring av tidigare praxis. En följdändring av ett sådant förtydligande skulle bli att även SSMFS 2021:4 behöver ses över.

Frivilliga moment – särskilt om förhandsbesked

Ringhals menar att det saknas skäl att utesluta befintliga kärntekniska tillståndshavare från möjligheten att erhålla förhandsbesked och Ringhals kan därför inte se varför befintliga tillståndshavare skulle uteslutas från en sådan möjlighet.

Rättvisa och ändamålsenliga avgifter

Ringhals vill skicka med att befintligt kärnkraftsprogram inte bör drabbas av höjda avgifter pga. den översyn som nu görs av avgiftsnivåerna.

Med vänlig hälsning

Ringhals AB

Jessica Palmqvist

Tf. vd

Detta dokument har signerats elektroniskt och saknar därför underskrift.